

अंक - २

गंमत जम्मत

(वर्ग: १, २, ३)

गंमत जम्मत पुस्तिका बदल

• “गंमत जम्मत” पुस्तिका का बनवली आहे?

चालू शैक्षणिक वर्षात (२०२०-२१) शाळा नेहमीसारख्या सुरु झाल्या नाहीत, कारण सध्याच्या कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव सर्वदूर पसरला आहे. सर्वांची सुरक्षा पाहता शाळा जरी बंद असल्या तरी शिक्षण सुरु आहे. विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी जी काही साधने आहेत, जसे कि वॉट्सअप आणि एस एम एसचा उपयोग केला जात आहे. “गंमत जम्मत” ही पुस्तिका बनवणे, त्याची छपाई आणि वितरण देखील मुलांपर्यंत पोहोचण्याचा एक प्रयत्न आहे.

• “गंमत जम्मत” पुस्तिका काय आहे?

विद्यार्थ्यांना त्यांच्या क्षमतेनुसार त्या इयत्तेतील कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी पूरक साहित्य म्हणून हि “गंमत जम्मत” पुस्तिका आहे. कृती करण्यात मुलांचा सहभाग, आवड आणि मनोरंजन सोबत अध्ययन निष्पत्ती आणि काठीप्यापातळीकडे पण लक्ष देण्याचा प्रयत्न केला आहे.

• “गंमत जम्मत” पुस्तिकाचे स्वरूप कसे आहे?

- मुलांना हे साहित्य कार्यपत्रिका (वर्कशीट) स्वरूपात दिले आहे.
- पुस्तिकेमध्ये दिलेल्या कृती सोबत दिलेल्या वहीत सोडवायच्या आहेत.
- पुस्तिका दोन स्तरानुसार बनवण्याचा प्रयत्न केला आहे (वर्ग १ ते ३, वर्ग ४ आणि ५).
- घरात व स्थानीय परिसरात सहज उपलब्ध वस्तूंचा उपयोग होईल असे प्रश्न आणि कृती यामध्ये समाविष्ट केल्या आहेत.
- पुस्तिकेतील वर्कशीट्स शाळेच्या नियमित अभ्यासाची उजळणी (अगोदर शिकलेल्या भागाची) काही नवीन शिकणे, सराव आणि दृढीकरणासाठी सहाय्यक ठरू शकतील.

मुलांना या पुस्तिकेचा कसा उपयोग होत आहे हे जाणण्याकरिता पुस्तिकेच्या शेवटी एक सारणी दिली आहे. जसे - जसे मुलं कृती करतील, त्या सारणीत कृती समोर केल्याची खूण करून दिनांक लिहावे. त्याच बरोबर कृती विषयी दिलेले प्रश्नांबद्दल आपले प्रतिसाद लिहून कळवावे अशी विनंती.

मुलांना दिलेल्या कृतीमध्ये काय आणि कसे करायचे हे समजण्यासाठी घरातल्या मोठ्यांची मदत लागू शकेल. याकरीता, पुस्तिकेत काही चिन्ह दिले आहेत:

मुलांनी वहीमध्ये लिखाणकाम करावे

मुलांनी स्वतः वाचून सांगितलेले करावे

मोठ्यां सोबत/पालकांनी वाचून समजवावे

पालकांनी कृतीत मदत करावी

आशा आहे की मुलं ह्या पुस्तिकामध्ये सुचविलेल्या कृतींचा आनंद घेतील. आम्ही आपल्याकडून याबद्दल ऐकण्यासाठी उत्सुक आहोत. तुम्हाला यातील कोणत्या गोष्टी आवडल्या आणि कुठे बदल किंवा सुधार करण्याची गरज आहे, असे वाटते, ते आम्हाला नक्की कळवा. यासाठी किंवा कृतीबद्दल तुमचे प्रश्न असतील तर आमच्या टीम बरोबर खाली दिलेल्या फोन वर संपर्क साधावे.

वार	वेळ	संपर्क करावयाच्या व्यक्तीचे नाव	फोन नंबर
सोमवार, मंगळवार	सायंकाळी ४ ते ७	भारती मेटांगे	9604797117
बुधवार, गुरुवार	सायंकाळी ४ ते ७	सविता ठोंबरे	9766588023
शुक्रवार, शनिवार	सायंकाळी ४ ते ७	भाविका नेमाडे	8888893965

यात काय आहे?

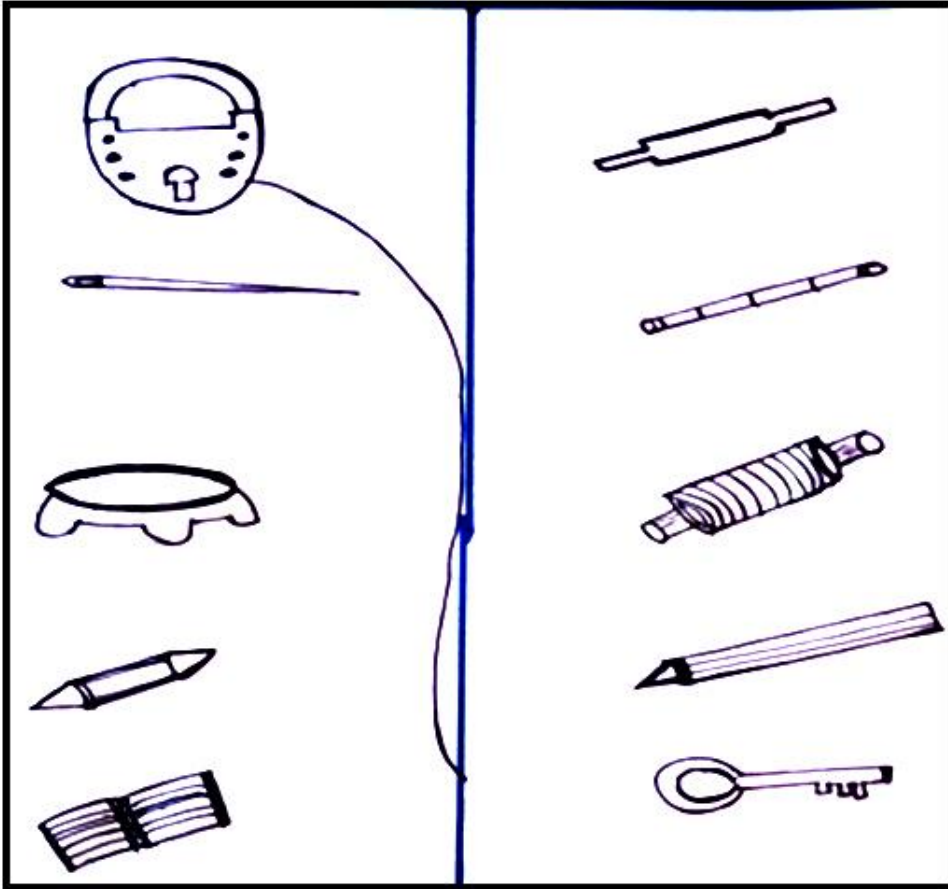
क्र.	कृतीचे नाव	वर्णन / माहिती
१.	कोण कुठे	आपल्या दैनंदिन जीवनात आढळणाऱ्या अश्या कोणत्या वस्तू आहेत कि ज्याचा वापर जोडीने होतो. त्यावर कृती करणे.
२.	काय किती? मोजा आणि रंगवा	चित्रातील गोष्टी मोजून लिहिण्याचा सराव
३.	WHAT YOU WILL SAY.... तुम्ही काय म्हणाल	कोणत्या वेळी काय बोलायला पाहिजे याची माहिती.
४.	तुम्ही कसे ओळखणार	स्पर्शाने, चवीने, वासाने, बघून आणि ऐकून आपण काय काय माहित करू शकतो यावर चर्चा आणि यादी बनवणे.
५.	बोटे मोजुया	दैनंदिन निरीक्षणातून अंकाविषयी माहिती
६.	खाऊ आणि खेळ	दिलेल्या समूहामधून त्या त्या विशिष्ट समूहाचे वर्गीकरण
७.	गुलाबी थंडी	थंडीवर आधारित कविता व त्यावर आधारित अभ्यास.
८.	अरे किती जोडी बूट	विविध वस्तूंच्या साह्याने अंकाचा अभ्यास
९.	आगपेटीच्या काड्या	आगपेटीच्या काड्यांपासून वेगवेगळ्या कृती बनवण्याचा अभ्यास.
१०.	शोधा माझ्या जोडीला	कोड्याच्या माध्यमातून बेरीज करण्याचा अभ्यास.
११.	बारसे	कवितेवर आधारित प्राण्यांच्या जीवनातील प्रसंग व त्यावर अभ्यास.
१२.	बेरीज विरुद्ध वजाबाकी	खेळाच्या माध्यमातून बेरीज - वजाबाकी शिकण्याचा अभ्यास.
१३.	मला काय म्हणतात	एकाच वस्तूचा वेगवेगळा अर्थ विचारात घेण्याची कृती.
१४.	अरे! पकडले गेलो.	चित्र बघून गोष्ट तयार करणे (काय, कसे, जवळ, दूर.)
१५.	संख्या डोंगर	संख्या डोंगरच्या माध्यमातून बेरीज करण्याची कृती.
१६.	चार उंदीर	कवितेच्या माध्यमातून उंदरांच्या धमालीविषयी जाणून घेणे.
१७.	OUR BODY PARTS	चित्राच्या माध्यमातून शरीराचे अवयव समजून घेणे.
१८.	कोण कोणत्या समूहाचे	आजूबाजूच्या परिसरातील गोष्टींचे वर्गीकरण करण्याची कृती.
१९.	गर्जे आकाश पडे पाणी	पावसाच्या प्रसंगावरून करावयाची कृती.
२०.	पवनची पेन्सिल कुठे?	दिलेल्या गोष्टीच्या आधारे अक्षराची ओळख व तर्क लावणे.

१. कोण कुठे

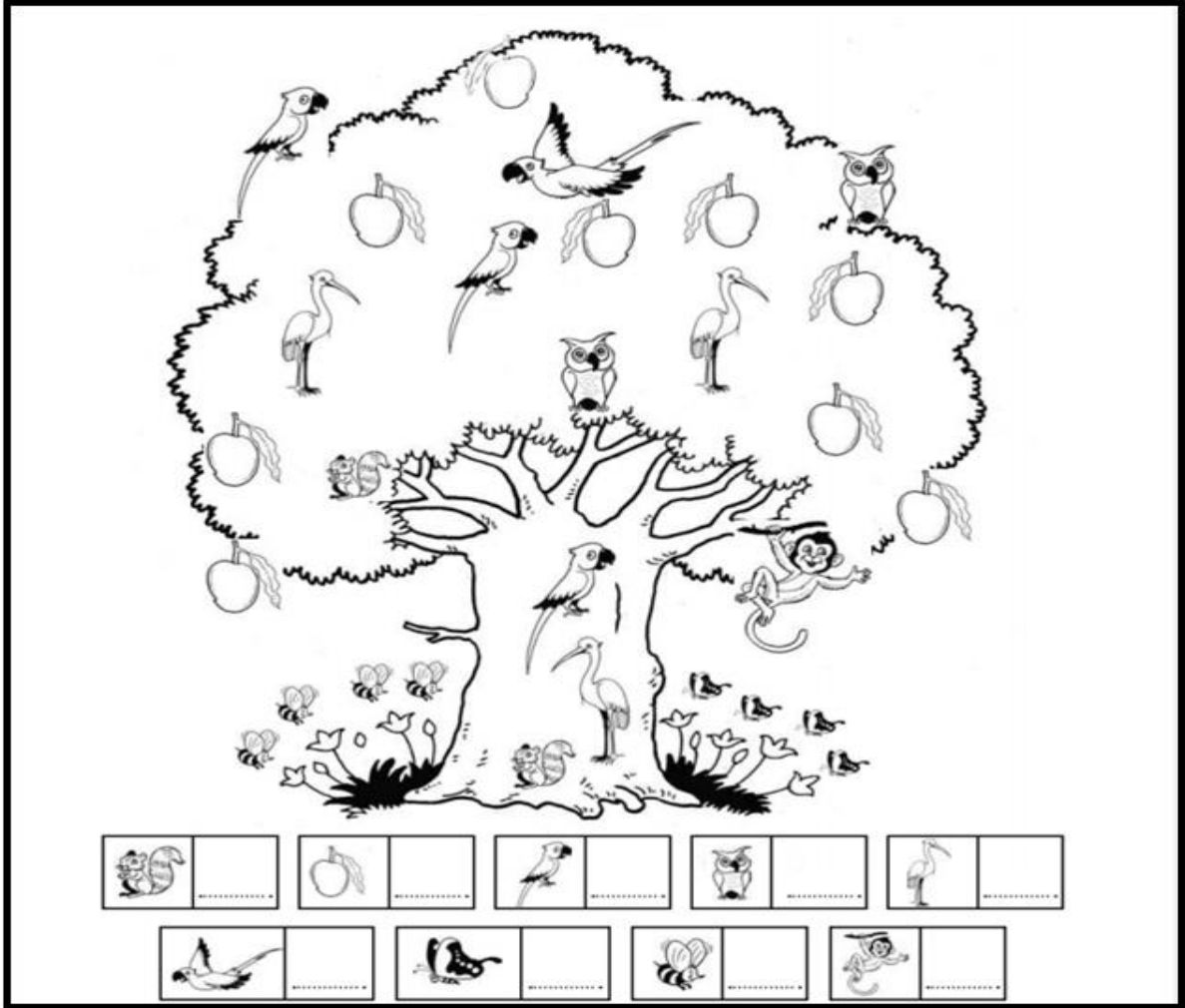
या कृतीत कवितेचे वाचन करायचे आहे त्यासोबत चित्रे ओळखून त्यांची नावे लिहायची आहेत.
चित्रांची जोडी लावायची आहे.

कुलूप चाबी निघाले सोबत
सुई दोऱ्या सोबत बोलत बोलत
पोहोचले एका जत्रेमध्ये
पण हरवले खूप गर्दीमध्ये
कुलूप विचारते, "किल्ली कुठे?"
दोरा रडत म्हणतो, "सुई कुठे?"

२. काय किती? मोजा आणि रंगवा

या चित्रात काय नाही? माकड, आंबा, पाने, गाय, बगळा, खारुताई, पोपट, बकरी, द्राक्षे, फुलपाखरू.

३. WHAT YOU WILL SAY ....तुम्ही काय म्हणाल

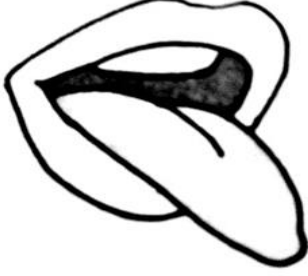
यामध्ये कोण कोणत्या वेळी काय बोलायला पाहिजे त्याची माहिती आहे.
खाली आपण एक तक्ता दिला आहे त्यात काही वाक्य दिली आहेत. आता असेच एक उदाहरण
तुम्ही बनवू शकाल का?

SENTENCE – वाक्य	WHAT YOU WILL SAY .... तुम्ही काय म्हणाल
तुमच्याकडे पेन नसताना तुमच्या मित्राने तुम्हाला पेन दिला.	THANK YOU
तुमच्याकडून चुकून एखाद्याला धक्का लागला	
वर्गाच्या दारात काही मुले उभी आहेत आणि तुम्हाला वर्गात जायचे आहे, तर तुम्ही काय म्हणाल	
कोणी तुम्हाला THANK YOU, SORRY म्हणाले तर.	

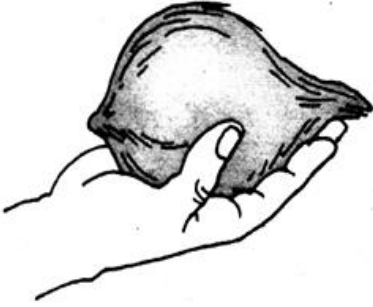
प्रांजल वाघमारे
वर्गशिक्षिका – पहिली
खिवंसरा पाटील कन्या शाळा, थेरगाव. पिंपरी चिंचवड

४. तुम्ही कसे ओळखणार.....?

लस्सी गोड आहे, आंबट आहे कि कडू आहे?

आता हि फक्त राखच आहे का कि त्यामध्ये अजून विस्तव आहे...?

कडक आहे कि मऊ आहे...?

आवाज सुरेख आहे कि बेसूर ...?

सुगंध आहे दुर्घंध ...?

या चित्रात दाखवलेले अवयव वापरून आपण अजून काय काय ओळखू शकतो? सगळ्याची कमीत कमी 3 -3 उदाहरणे लिहा.

५. बोटे मोजुया

एका कागदावर हात ठेवा. आता पेन्सील ने आपल्या हाताचे चित्र बनवा.जसे आपण येथे दिले आहे.

१. तुमच्या दोन्ही हातांची बोटे किती आहेत?
२. तुमच्या घरातील सर्व सदस्यांच्या हातांची बोटे मोजली तर ते किती होतात?
३. अशाच प्रकारे तुम्ही काय काय मोजू शकतात? सांगू शकाल का?
४. लांब उडी मारून तुम्ही कुठपर्यंत पोहोचतात, ते बघा आणि तिथपर्यंत चालत जाऊन ते किती पाउले होतात ते मोजा.
५. जमिनीवर रंग पसरवून त्यामध्ये सुद्धा अंकांचा सराव करू शकतात.

शमीम शेख
वर्गशिक्षिका – पहिली
खिवंसरा पाटील मुले प्राथमिक शाळा. थेरगाव. पिंपरी चिंचवड

६. खाऊ आणि खेळ

लाडू	क्रिकेट	फुटबॉल
चपाती	व्हॉलीबॉल	
पुलाव	भात	खो-खो
डाळ	बर्फी	बास्केटबॉल
	अंडे	लगोरी
मीठ	दुध	ब्याटमिंटन
बटाटे	रस्सा	कुस्ती
चिकन	कढई	
साखर	टोमॅटो	बटर
		क्यरम

१. जे खेळ दर्शवणारे शब्द आहेत त्याला चौकोन करा आणि खाऊ दर्शवणारे शब्द असतील त्याला गोल करा.
२. यानंतर सर्व चौकोन ला एक रेषेत जोडा आणि गोलला सुद्धा एक रेषेत जोडा. . . पण रेषा मारताना खाऊची रेषा व खेळाची रेषा एकमेकांना छेदल्या नाही पाहिजे.
३. तुम्ही अशी काही मजेदार कोडी पाटीवर किंवा वहीवर तुमच्या मित्रांसाठी तयार करा आणि तुमच्या शिक्षकांना दाखवा/पाठवा.

७. गुलाबी थंडी

खाली दिलेली कविता वाचून समजून घ्या. आणि त्यावर आधारित दिलेले प्रश्न सोडवा.

आला डिसेंबर महिना
सुरु झाला हवेतील गारवा
वाहणारी ती हवा गुलाबी
थंड थंड अंगाला बोचणारी

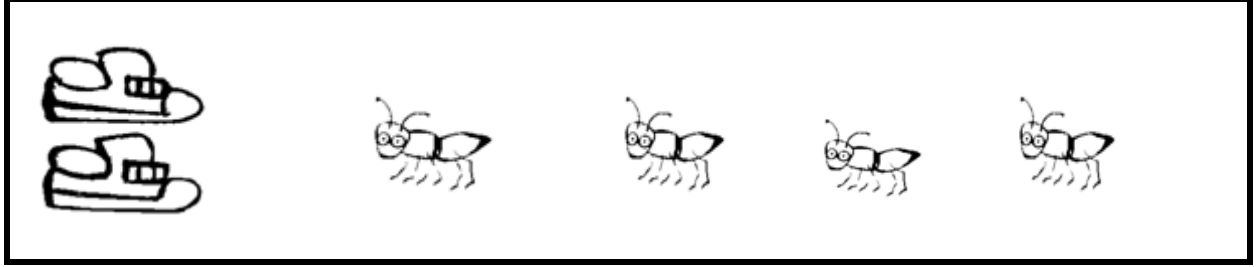
आली आली थंडी
गारव्याची धुंदी
करा तयारी शेकोटीची
स्वेटर, हातमोजे आणि
चादरची

१. वरील कविता तुम्ही घरातील मोठ्या व्यक्तींकडून समजून घ्या आणि तुमच्या भाषेत लिहा.
२. या ऋतूसाठी अजून काय तयारी करावी ?
३. खाली काही शब्द दिलेत ते आपल्या महाराष्ट्र राज्यातील थंड हवेची ठिकाणे आहेत. तर रिकाम्या जागी तुम्ही अक्षरे लिहा. आणि शब्द पूर्ण करा.
अ) म ____ ब ____ र
ब) ____ थे रा ____
क) लो ____ ला
ड) पा ____ णी
४. शेकोटी पेटविण्यासाठी कोणकोणते साहित्य लागेल?
५. स्वेटर, हातमोजे बनविण्या साठी कोणता कच्चा माल वापरतात?
६. अ) कवितेत आलेले अनुस्वारयुक्त (उदा. थंड) शब्द लिहा.
आ) तुम्हाला आठवणारे अजून १० अनुस्वारयुक्त शब्द लिहा?

८. अरे! किती जोडी बूट?

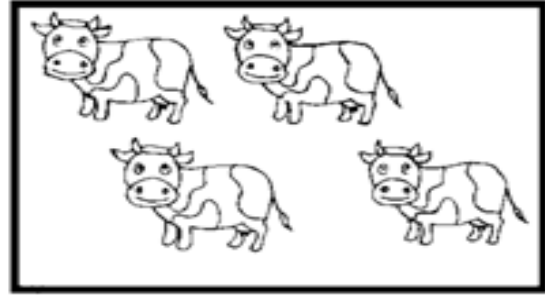
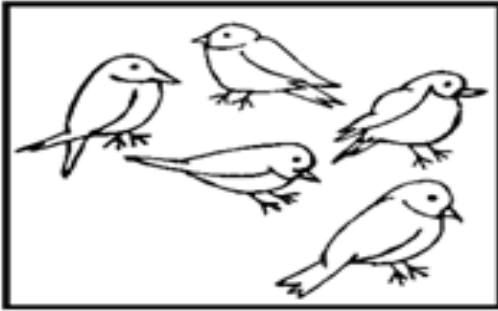

तुम्ही कधी मुंग्यांची ओळ बघितली आहे का? त्या सारख्या इकडेतिकडे जात असतात. आपण बाहेर गेलो कि बूट किंवा चप्पल घालतो. मुंग्यांनी पण बूट घातले तर?,,, एका मुंगीला किती बूट लागतील?

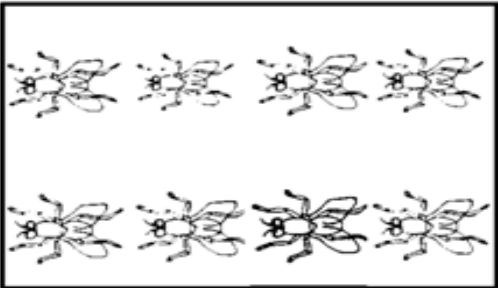
चित्रात किती मुंग्या आहेत? या मुंग्यांना किती जोडी बूट लागतील? अजून चार मुंग्या तिथे आल्या - तर सगळ्यांचे मिळून किती बूट होतील?

अ - ५ चिमण्या

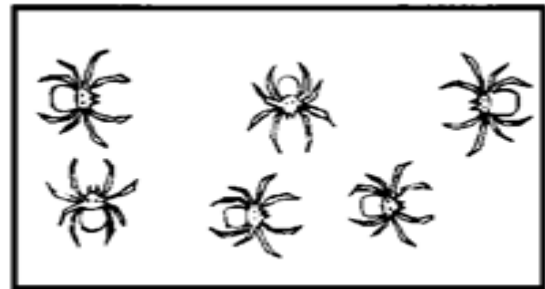

ब - ४गाय

क - कोळीला ८ पाय असतात

ड - माश्यांना ६ पाय असतात

यांनी पण बूट घातले तर किती बूट लागतील?

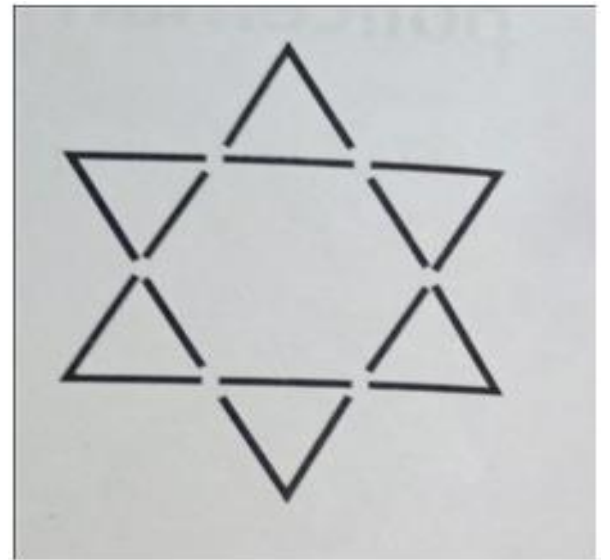
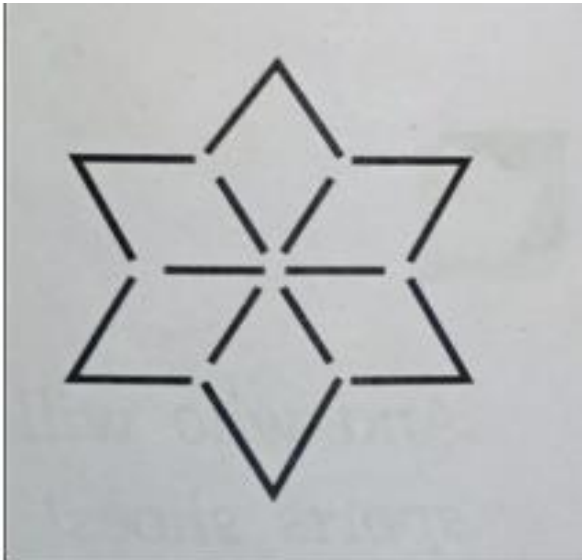
९. आगपेटीच्या काड्या

येथे काही आगपेटीच्या काड्या दाखविलेल्या आहेत. तुम्ही झाडाच्या छोट्या काड्या, फुलांच्या पाकळ्या किंवा कागदांचे बारीक, पातळ तुकडे वापरू शकतात. आईस्क्रीम च्या काड्या सुद्धा वापरू शकतात. (सर्व तुकडे समान आणि सारख्या आकारचे असतील तर अजून चांगले होईल) ज्या काही वस्तू वापरत आहात, तर त्यांच्यापासून हा तारा बनवायचा आहे.

१. हा तारा बनवताना किती काड्या वापरल्या?
  २. किती त्रिकोण दिसत आहेत?
  ३. या तार्याला तोडून दोन वेगवेगळे त्रिकोण बनवा. त्यांचा आकार एकसारखा यायला हवा.
  ४. किती काड्या तुम्हाला हलवाव्या लागल्या?
- तेवढ्याच काड्यांपासून बनवलेला अजून एक नमुना दिला आहे आता तुम्ही प्रयत्न करा.
- तेवढ्याच काड्यांपासून अजून किती नमुने बनवू शकता? तेवढे बनवा. जे नमुने बनविले त्यांचे चित्र तुमच्या वहीमध्ये काढणे आणि रंग भरणे.

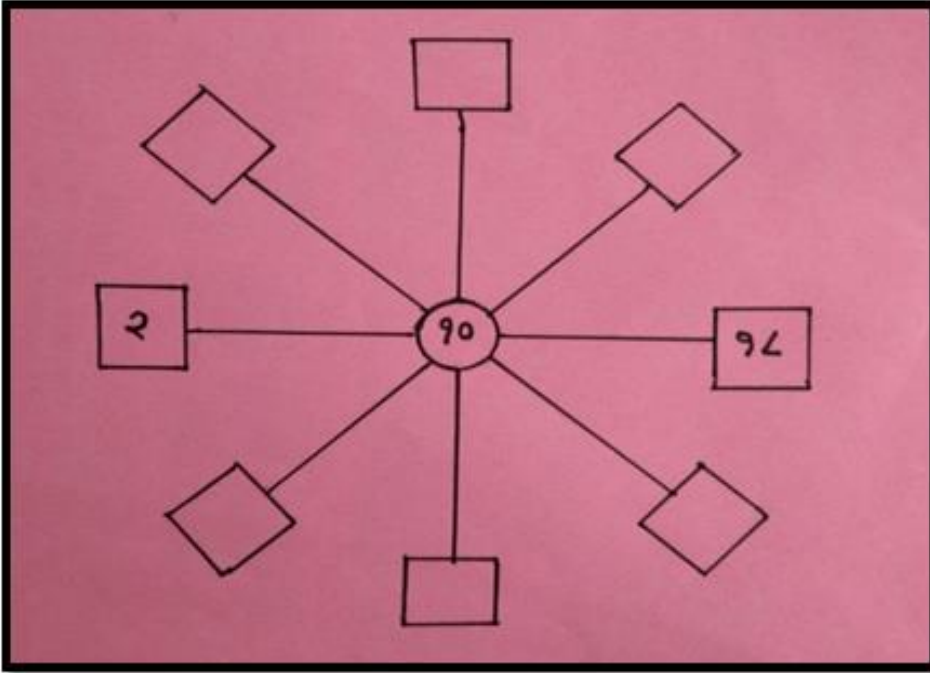
१०. शोधा माझ्या जोडीला

खाली दिलेल्या कोड्यामध्ये सरळ रेषेत तीन रकाने आहेत.
तर त्या तीन रकान्यात अशा संख्या लिहायच्या आहेत त्यांची बेरीज ३० आली पाहिजे.
एका रकान्यात अगोदरच संख्या दिली आहे (२+१०+१८=३०)
त्यावरून तुम्हाला इतर संख्या विचार करून लिहायच्या आहेत.

आता तुम्ही इतर जोड्या शोधा.

वरील रकान्यात तर तुम्ही संख्या भरली असेलच! आता केलेल्या क्रियांवर जरा विचार करूया.

१. वरील रकान्यात संख्या भरताना कोणकोणत्या क्रिया केल्या? कसा व काय विचार केला?
२. आता तुम्ही अशा दोन संख्यांच्या पाच जोड्या बनवा ज्यांची बेरीज २० आली पाहिजे?
३. तुम्ही ३० च्या बेरीजसाठीच्या पाच जोड्या बनविल्या आहेत, आता बेरीज ३५ होईल अशी अंकजोडी बनवा?
४. तुम्ही ३५ बेरीज होणाऱ्या अंक जोड्या बनवल्या आहेत. आता त्या जोडीतून एक अंक वजाबाकी करा ज्यांनी उत्तर ११ येईल?

११. बारसे

मनीच्या घरी आला नवा पाहुणा
सोनू म्हणाला आता लागेल पाळणा

मनीबाईला एक प्रश्न पडला
नाव काय ठेवायचे हा मुद्दा मांडला

पोपट म्हणाला ठेवा ठिकाणावर डोके
बाळ आहे आपले लाडाचे छोटे

उंदराच्या मागे झाली वेडीपिशी
नाव ठेवायचे विसरली मनी मावशी

बाळ होते खूपच मऊ
जसा पिंजलेला कापूस जणू

मनी म्हणे नाव काय ठेऊ
कावळा म्हणाला ठेव काळा काऊ

तेवढ्यात मनिला उंदीर दिसला
बाळाच्या बारश्याचा खाऊ ठरला

- १) या कवितेत कोणते प्राणी व पक्षी आले आहेत?
- २) बाळ कोणाला झाले आहे?
- ३) मांजर उंदीरच्या मागे का लागली आहे?
- ४) मनीच्या बाळाला पाळण्याची गरज लागेल का? जर हो तर का? नाही तर का नाही?
- ५) कापूस जसा मऊ असतो तसे कोणत्या प्राण्याचे केस मऊ असतात?
- ६) आपण कोणाला त्याच्या नावाने चिडवणे योग्य आहे का? नाही तर का नाही?
- ७) तुम्ही मनीच्या बाळाचे नाव काय ठेवले असते ?
- ८) तुमच्या आई बाबांनी तुमचे आताचे नाव हेच का ठेवले त्यांना विचारा व लिहून काढा?
- ९) जसे मांजराचे खाद्य उंदीर आहे तसे खालील प्राण्यांचे खाद्य लिहा. (उदा. सिंह, हत्ती, साप, हरीण)
- १०) बारसे म्हणजे काय?

१२. बेरीज विरुद्ध वजाबाकी

- हा खेळ दोन / तीन / चार कितीही व्यक्ती खेळू शकतात .
- खेळातील सहभागी व्यक्तींनी छोटा दगड, बटन, बाटलीचे झाकण, चिंचोका, फळाची बी यापैकी कोणतेही एक वस्तू घेवून ती खाली दिलेल्या चौकटीत टाकायची आहे.
- ज्या चौकोनात वस्तू पडेल ती संख्या तुमची असेल.
- जर बेरीजचे (+) हे चिन्ह असेल तर तुमची संख्या बेरीज होऊन वाढेल परंतु जर वजाबाकी (-) हे चिन्ह असेल तर तुमची संख्या कमी म्हणजे वजाबाकी होईल.
- बघू सर्वात पहिले कोणाची बेरीज १०० होते? तो जिंकेल!

उदाहरण :

Step 1 – सीमा आणि मीना हा खेळ खेळत आहेत त्यांच्याकडे एक दगड आहे आणि दोघींच्या मध्ये त्यांनी खाली दिलेली चौकट ठेवली आहे सीमाने पहिल्यांदा दगड त्या चौकटी मध्ये टाकला तर तिचा दगड +२० वर पडला म्हणजे सीमाकडे २० हि संख्या आली. यानंतर मीना खेळली मीनाचा दगड - ७ वर पडला तर मीनाजवळ -७ ही संख्या आली. आपल्या वहीत आपले अंक लिहून घ्या.

Step 2 - तर आपण दुसरा राऊंड खेळून बघू सीमा ने पुन्हा चौकटी वरती दगड टाकला तेव्हा सिमाला -५ हा अंक मिळाला तर सीमाचे पहिले +२० आणि आताचे -५ मिळून तिच्याकडे १५ पॉईंट झाले. यानंतर मीना खेळली तर मीनाचा दगड +१७ वर पडला तर आता मीनाचे पहिले -७ आणि आताचे +१७ मिळून $17-7=10$ पॉईंट झाले.

करावी लागेल हा खेळ असाच चालू राहील ज्याचे अगोदर १०० होतील तो जिंकेल.

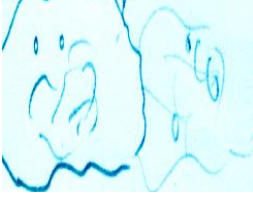
-94	+6	+3	-4	+9	-3	+8
+9	-20	-e	+94	-0	+6	-2
-90	+3	-92	+96	-20	+93	+e
+8	-9	+20	-6	+94	-e	+0
-9	+2	-98	+92	-99	-9e	-93
+4	-96	+e	-e	+90	-2	+20

१३. मला काय म्हणतात

तोंडातील पाणी _____

रडताना डोळ्यातून येणारे पाणी _____

थंडीत गवतावर पडणारे पाणी _____

साठलेले पाणी _____

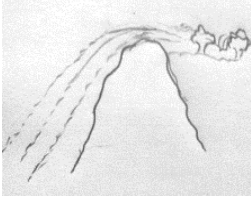
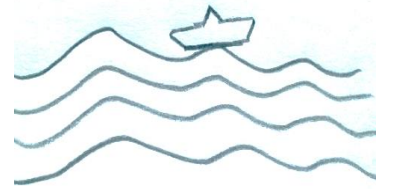
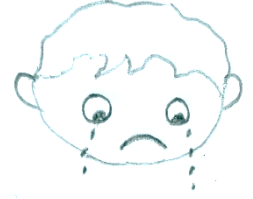
समुद्रातील उसळणारे पाणी _____

फ्रीजमधील गोठलेले पाणी _____

आकाशातून पडणारे पाणी _____

चहा करताना उकळणारे पाणी _____

उंचावरून पडणारे पाणी _____

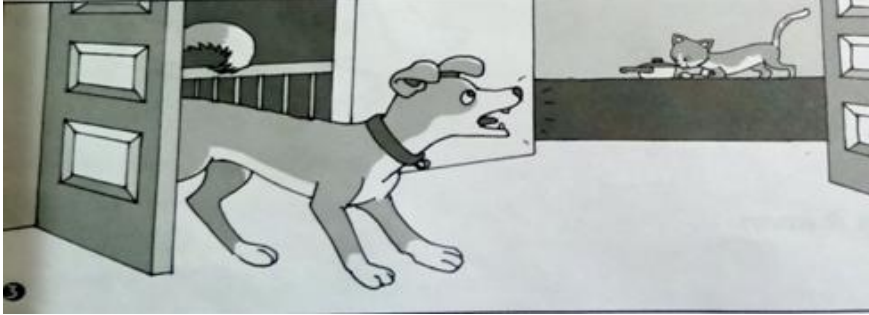
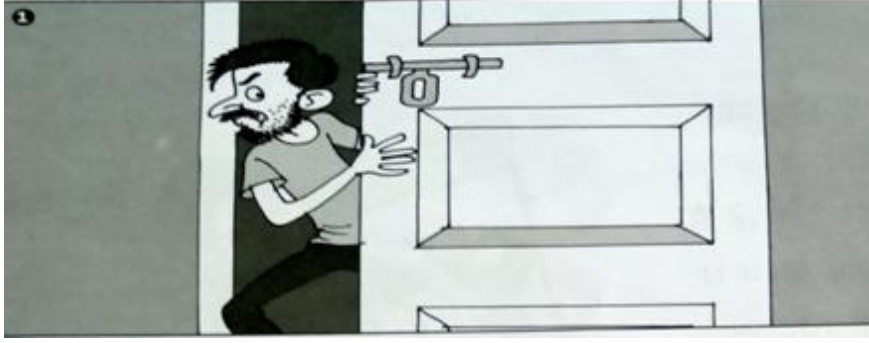

श्री. सागर गायकवाड
वर्गशिक्षक-दुसरी

हुतात्मा भगतसिंग विद्यामंदिर, कन्या शाळा, दापोडी.

१४. अरे, पकडले गेलो!

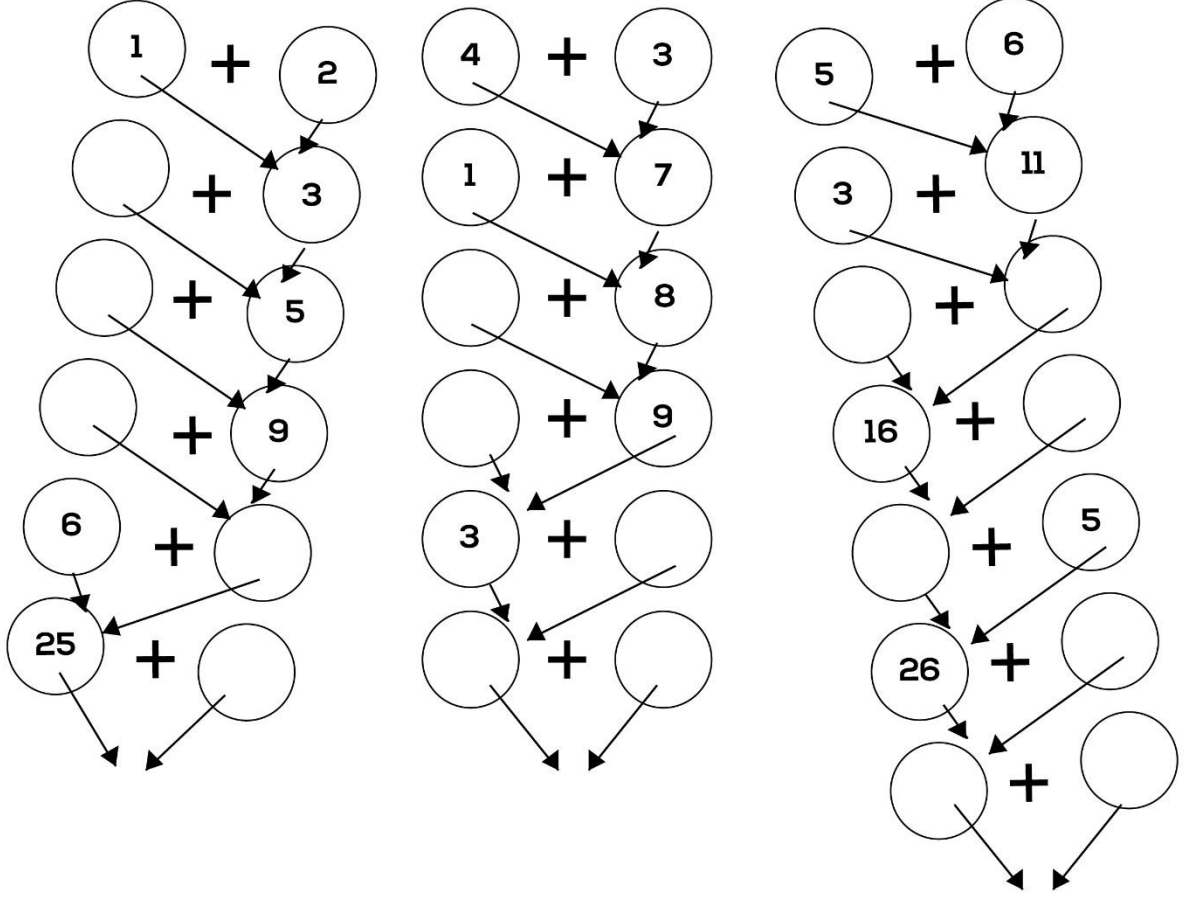

प्रत्येक चित्रात कोण काय करत आहे?

तो माणूस काय विचार करीत आहे?

पहिल्या, दुसऱ्या आणि या सर्व चित्रांना बनवून काय गोष्ट बनेल?

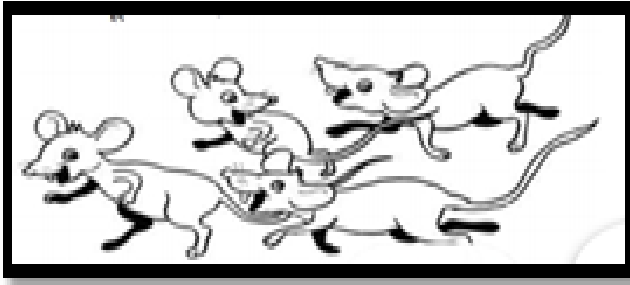
१५. संख्या डोंगर

१. वर दिलेल्या गणित डोंगर मधील काही गोल रिकामे आहेत त्या ठिकाणी कोणत्या संख्या येतील?
२. खाली अजून पायऱ्या करा आणि तुमचे सर्वात खालचे उत्तर ९१ ते १०० मधील येईल असा विचार करा.
३. जर अधिक चिन्हाच्या जागी गुणाकाराचे चिन्ह घेतले तर डोंगरमध्ये काय बदल होतील?

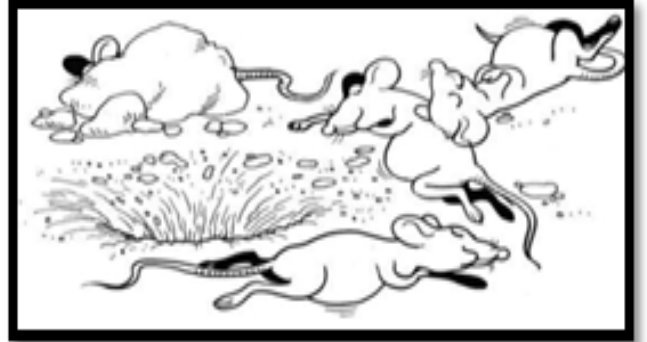
१६. चार उंदीर

राजूच्या मुलाने मातीमध्ये ,
भोपळ्याचे बी पेरले पेरले पेरले
पेरले.

रात्री अंधार होता उंदरांची गर्दी होती,
त्यातील चार उंदीर बी खाण्यासाठी
गेले गेले गेले गेले.

सकाळी पाहिलं तर नाही बी, नाही
माती,
चार उंदीर फुगुन झोपले झोपले
झोपले झोपले

१. उंदीर अजून काय काय खातात?

---

२. खाण्याचे साहित्य उंदरापासून वाचविण्यासाठी काय काय करतात?

---

३. भोपळ्याचे बी लावल्यावर मातीचा ढीग का करतात?

---

४. दुसऱ्या दिवशी राजूच्या मुलाने काय केले असेल?

---

१७. OUR BODY PARTS

HEAD

NOSE

NECK

HAND

STOMACH

LEG

TOES

१. वरील चित्रातील अवयव आणि त्याचे नाव हे रेषेने जोडा.
२. वर दिलेल्या शरीराचे अवयव तुम्ही पाहिले आहेत अजून कोणते अवयव इथे लिहायचे राहिलेत ते तुम्ही लिहा.
३. आपल्या शरीरात ज्ञानेंद्रिये (मानवी शरीराला ज्यामुळे विषयाचे ज्ञान होते त्याला ज्ञानेंद्रिये असे म्हणतात) किती आहेत व कोणती?
४. मेंदूला शरीराचा राजा का म्हणतात?

वर्षा लष्करे
वर्गशिक्षक - दुसरी
कै. नागुभाऊ गतीराम बारणे शाळा, मुले थेरगाव

१८. कोण कोणत्या समूहाचे

उदा: १) यांना फळ म्हणतात

टरबूज

खरबूज

आंबा

पपई

२) यांना _____ म्हणतात

वांगी

कोबी

टमाटर

बटाटे

३) यांना _____ म्हणतात

चमचा

ताट

पेला

वाटी

४) यांना _____ म्हणतात

पेन

पुस्तक

पेन्सिल

स्टेपलर

५) यांना _____ म्हणतात

कुत्रा

मांजर

ससा

६) यांना _____ म्हणतात

पोपट

कावळा

कबुतर

१९. गर्जे आकाश पडे पाणी

१. पाण्यामध्ये काय बुडते आणि काय तरंगते? आजूबाजूच्या वस्तू जसे कि, लाकूड, पाने, दगड, घमेले, पेन्सील सोबत प्रयोग करून पहा.

---

२. तुम्ही घराच्या बाहेर आहात, कुठेही लपण्यासाठी जागा नाही. त्याचवेळी पाऊस आला तर काय कराल?

---

२०. पवनची पेन्सील कुठे?

पवनला डोंगरावर जायला खूप आवडायचे. डोंगरावर पपईचे झाड होते. झाडाला मोठी मोठी पाने होती. झाडावर पक्षी बसायचे आणि त्यावर १-२ पतंग पण लटकत होते.

त्याने विचार केला कि, आपण का नाही डोंगराचे चित्र काढूया आणि त्याने पेन्सील घेतली डोंगर, झाड, पतंगचे चित्र काढायला लागला. तेवढ्यात त्याच्या वडिलांनी त्याला बोलावलं. तो पटकन उठून वडिलांकडे गेला. आणि वडील म्हणाले, डोंगरावर नाही येणार का? पवन म्हणाला, नाही! पिंकी ला सोबत घेवून जा. मी तर डोंगराचे चित्र काढतो आहे.

जेव्हा तो वडीलां जवळून परत आला तेव्हा पवन नाराज होता कारण तेव्हा त्याची पेन्सिल हरवली होती. अरे, पेन्सील कुठे गेली? शोधायला लागला, पलंगच्या खाली, परातीमध्ये पण पेन्सील कुठेच नाही मिळाली. पवन अजूनपर्यंत विचार करतोय कि, पेन्सील कुठे गेली? काय पवनला त्याची पेन्सील मिळाली?

१. काय तुम्ही सांगू शकता का? पवन ची पेन्सील कुठे गेली असेल?

२. 'प' असणाऱ्या शब्दांची यादी बनवा.

सुरुवातीला प असणारे शब्द	मध्ये प असणारे शब्द	शेवटी प असणारे शब्द
पवन	कापड	साप

माझे नाव _____
इयत्ता _____

क्र.	कृतीचे नाव	काय शिकलात?	काय आवडले?	काय अडचणी आल्या?	पूर्ण झाले	दिनांक
१	कोण कुठे					
२	काय किती? मोजा आणि रंगवा					
३	What you will say					
४	तुम्ही कसे ओळखणार					
५	बोटे मोजुया					
६	खाऊ आणि खेळ					
७	गुलाबी थंडी					
८	अरे! किती जोडी बूट					

९	आगपेटीच्या काड्या					
१०	शोधा माझ्या जोडीला					
११	बारसे					
१२	बेरीज विरुद्ध वजाबाकी					
१३	मला काय म्हणतात					
१४	अरे! पकडले गेलो.					
१५	संख्या डोंगर					
१६	चार उंदीर					
१७	OUR BODY PARTS					
१८	कोण कोणत्या समूहाचे					

१९	गर्जे आकाश पडे पाणी					
२०	पवनची पेन्सिल कुठे?					

पालकांचे आभार

गम्मत जंमत पुस्तिका मुलांना समजावून सांगण्यामध्ये, मुलांना पुस्तिका सोढविण्यासाठी वेळोवेळी सर्व पालकांनी सहकार्य केले. त्या बदल सर्व पालकांचे खूप खूप धन्यवाद व आशा करतो कि यापुढेहि तुम्हचे सहकार्य असेच लाभेल.

IN COLLABORATION WITH

SF9, G Block, Adjacent to American School of Bombay,
Bandra - Kurla Complex, Bandra (E), Mumbai - 400098, Tel.: +91 22 2652 0601 / 02

www.savethechildrenindia.org

